

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**"EKSTREMIZM VA TERRORIZMGA QARSHI KURASHNING
MA'NAVIY- MA'RIFIY ASOSLARI"**
ishchi o'quv dasturi

Bilim sohasi: 100000 – Ta'lism

Ta'lism sohasi: 110000 – Ta'lism

Ta'lism yo'nalishi: 60112100 – Milliy g'oya, huquq va ma'naviyat asoslari

JIZZAX – 2022

Fan/modul kodi ETQKMMMA106		O‘quv yili 2022-2023	Semestr 1	ECTS - Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy		Ta’lim tili O’ZBEK	Haftadagi dars soatlari 4	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning ma’naviy-ma’rifiy asoslari	60 Ma’ruza - 30 Seminar - 30	120	180
2	<p>I. Faning mazmuni</p> <p>Fanni o‘qitishdan maqsad - diniy ekstremistik va terroristik xarakatlarning kelib chiqishi, mohiyati, ularning asl maqsadlari, taraqqiyotga salbiy ta’sirini tushuntirish va ularda bunday tahdidlarga nisbatan g‘oyaviy salohiyatni tarbiyalashdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi - XX asrdagi dunyodagi o‘zgarishlar hamda ekstremizm va terrorizmning kishilik jamiyati boshiga solayotgan tahdidlari bilan tanishtirish, dunyoviy davlatning dinga munosabati, mamlakatimizda olib borilayotgan diniy siyosatning asosiy tamoyillari bilan tanishtirish, talabalarni vatanparvarlik, tinchliksevarlik, ijtimoiy barqarorlikni ta’min etishda har qanday yot va begona g‘oyalarga qarshi kurashish ko‘nikmalari ruhida tarbiyalash va shu kabilar.</p> <p>II. ASOSIY NAZARIY QISM (MA’RUZA MASHG‘ULOTLARI)</p> <p>III.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-Mavzu. “Ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning ma’naviy-ma’rifiy asoslari” kursini o‘rganishning ahamiyati</p> <p>XX asr oxiriga kelganda dunyoning jug‘rofiy – siyosiy xaritasida o‘zgarishlar. Xalqaro maydondagи mafkuraviy vaziyat. O‘zbekiston Respublikasida diniy qadriyatlarga erkinlik berilishi. “Ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning ma’naviy-ma’rifiy asoslari” kursining predmeti, obekti va vazifalari. Din niqobi ostida ba’zi jaholatparast guruxlarning tashkil topishi va ularning jamiyat taraqqiyoti uchun xavfi. Shavkat Mirziyoyevning “Ijtimoiy barqarorlikni ta’minalash, muqaddas dinimizning sofligini asrash – davr talabi” mavzusidagi anjumanda so‘zlagan nutqida diniy bag‘rikenglikni asrash masalalarining yoritilishi.</p> <p>2-Mavzu. Ekstremizm va terrorizmning mohiyati va uning jamiyat barqarorligiga tahdidi</p> <p>Terrorizm tushunchasi va mohiyati. Ekstremizm tushunchasi va mohiyati. Terrorizm va ekstremizm atamalarining turli xil talqinlari. Terrorchilik harakatlarining vujudga kelish sabablari va tarixi. Terrorizm va ekstremizmning</p>			

asosiy xususiyatlari. Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasidagi nutqida terrorizmga qarshi kurashda xalqaro hamkorlik masalalari.

3-mavzu. O'zbekistonda davlat va diniy tashkilotlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning huquqiy asoslari

Dunyo davlatla din va unga munosabat. Vijdon va e'tiqod erkinligi. Vijdon va e'tiqod erkinligining huquqiy asoslari. O'zbekistonda davlat va diniy tashkilotlar o'rtasidagi o'zaro munosabatning asosiy tamoyillari. Yoshlarni diniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalashda Shavkat Mirziyoyevning "Ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, muqaddas dinimizning sofligini asrash - davr talabi" mavzusidagi anjumanda so'zlagan nutqidan kelib chiqadigan ustuvor vazifalar.

4-mavzu. Vahhobiylarning yuzaga kelishi va uning asosiy goyalari.

Terrorizm, fundamentalizm, aqidaparastlik tushunchalari. Diniy aqidaparastlik, uning kelib chiqishi va jamiyat taraqqiyotidagi salbiy ta'siri. Arab yarim orolidagi ijtimoiy-siyosiy, tarixiy vaziyat. Vahhobiylarning asosiy goyalari. Vahhobiylarning Markaziy Osiyoga tarkatilishida ichki va tashqi omillar. Vahhobiylarning dunyoviy davlatlardagi faoliyatining asl maqsadi va vazifalari. Vahhobiylarning Markaziy Osiyo davlatlariga taxdidi.

5-Mavzu. XX asrning ikkinchi yarmida terrorchi tashkilotlarning kuchayishi.

"Sovuq urush"dan keyingi davrda xalqaro vaziyat. G'arbiy Yevropadagi terrorchi tashkilotlar faoliyati. "Irlandiya Respublika armiyasi" tashkilotining asosiy maqsad-vazifalari. ETA terrorchi tashkiloti. Qizil Armiya Fraksiyasi" (Rote Armee Fracione - RAF) terrorchilik harakatining faoliyati. "Qizil Brigadalar" faoliyatining jamiyatga salbiy ta'siri. AQSH va Lotin Amerikasidagi terrorchi tashkilotlarning harakat uslublari. Osiyo va Afrika davlatlaridagi terrorchi tashkilotlar faoliyati va ularning insoniyatga yetkazayotgan zararli oqibatlari.

6-Mavzu. Yaqin Sharqda terrorchi guruhlarning paydo bo'lish sabablari va kuchayishi.

Yaqin Sharqning tabiiy – geografik, energetika, transport-kommunikatsion imkoniyatlari. Rivojlangan mamlakatlarning Yaqin Sharqda strategik manfaatlari. O'z ta'sir doiralarini kengaytirishda terroristik-radikal guruhlar imkoniyatdan foydalanish. Mintaqada faoliyat yuritayotgan terrorchi tashkilotlar, ularning dunyo hamjamiyatiga yetkazayotgan zararlari. "Hizb ut-Tahrir al-Islomiy" ekstremistik tashkilotining vujudga kelishi va faoliyati. ISHID muammoasi.

7-Mavzu. Xalqaro terrorizmning moliyaviy va iqtisodiy manbalari.

Terror globallashuvini ta'min etuvchi omillar. Xalqaro terrorizmning moliyaviy manbalari. Noqonuniy qurol – yarog' savdosi xalqaro terrorizmning muhim moliyaviy manbai. Narkobiznes savdosi va uning zararli oqibatlari. Neft va odam savdosi. Odam savdosiga qarshi kurashda profilaktik tadbirlarning ahamiyati

8-Mavzu. Jahondagi yetakchi davlatlarning Markaziy Osiyo mintaqasidagi siyosiy va iqtisodiy manfaatlari

Ikki qutbli dunyoning qulashi va Markaziy Osiyodagi geosiyosiy jarayonlar. Markaziy Osiyoning tabiiy-geografik, transport-kommunikatsion imkoniyatlari. Yetakchi davlatlarning Markaziy Osiyo mintaqasidagi siyosiy va iqtisodiy manfaatlari. Afg'on muammosi. Markaziy Osiyoda barqarorlikni ta'minlashda Sh.Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasidagi nutqidagi ustuvor g'oyalalar.

9-Mavzu. Markaziy Osiyodagi barqarorlikka tahdid solayotgan diniy ekstremistik va terroristik tashkilotlar

Diniy ekstremizm va terrorizmning Markaziy Osiyo mintaqasida namoyon bo'lishining o'ziga xos xususiyatlari. Markaziy Osiyoda faoliyat yuritishga intilayotgan diniy ekstremistik tashkilotlar. «O'zbekiston islom harakat»ining jamiyat taraqqiyotiga tahdidi. Hizbut-tahrir» oqimi va uning mustaqil O'zbekiston taraqqiyotiga tahdidi. Mustaqil O'zbekiston taraqqiyotiga tahdid soluvchi boshqa diniy-siyosiy harakatlar. Yoshlarni buzg'unchi g'oyalardan himoya qilishda ta'lim va nodavlat tashkilotlari hamkorligi masalalari. (Shavkat Mirziyoyevning "Ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, muqaddas dinimizning sofligini asrash – davr talabi" mavzusidagi anjumanda so'zlagan nutqi asosida).

10-Mavzu. O'zbekistonning diniy ekstremizm va terrorizmni oldini olish va unga qarshi kurash borasida olib borayotgan siyosatining mohiyati.

Terrorizm va ekstrimizmning xavfli ko'lami jahondagi eng xavotirli muammolardan biri ekanligi va uning fojiali oqibatlari. O'zbekistonning xalqaro terrorchilika qarshi kurashda o'z mustahkam pazitsiyasiga egaligi. terrorizmga qarshi kurash to'g'risidagi qonunlar. Terrorizm va ekstrimizmga qarshi kurashda ma'naviy qadriyatlarga tayanish. Terrorchilikka qarshi kurashda O'zbekistonning xalqaro hamjamiyat bilan hamkorligi. O'zbekiston va SHHT.

11-Mavzu. Diniy ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning xalqaro siyosiy-huquqiy asoslari

IKT tuzilishi, mohiyati, ustavi va uning islom tartibotini shakllantirishdagi faoliyati. Diniy ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning xalqaro siyosiy-huquqiy asoslari. BMT Bosh Assambliyasi tomonidan «Terrorizmni moliyalashtirishga qarshi kurash to'g'risida» gi yangi Konvensiya va uning ahamiyati. Terrorchilikka qarshi kurashda SHHT ning Toshkent sammitining ahamiyati.

12-Mavzu. Xalqaro terrorizm va ekstremizmga qarshi ma'rifat bilan kurashishni sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarish borasidagi vazifalar (Sh.M.Mirziyoyevning BMT 72 sessiyasidagi nutqi asosida)

Xalqaro terrorizm va ekstremizmga qarshi kurash davr taqozosi. Shavkat Mirziyoyevning "Ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, muqaddas dinimizning sofligini asrash – davr talabi" mavzusidagi anjumanda so'zlagan nutqidagi ustuvor vazifalar. Ma'naviy tahdidlarga qarshi kurashda oila-mahalla-ta'lim-nodavlat tashkilotlari faoliyatini uyg'unlashtirish masalalari. Xalqaro terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashda jaholatga qarshi kurashishni sifat jihatdan

	yangi bosqichga ko‘tarish masalalari. Shavkat Mirziyoyevning BMT 72-sessiyasidagi nutqida xalqaro terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashda hamkorlik masalalari	
	<p style="text-align: center;">III. Seminar mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar:</p> <p>Amaliy mashg‘ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o‘qituvchi tomonidan o‘tkazilishi zarur. Mashg‘ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o‘tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq.</p>	
	Seminar mashg‘ulot mavzulari va rejalar	
1	<p>1-Mavzu. “Ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning ma’naviy-ma’rifiy asoslari” kursini o‘rganishning ahamiyati.</p> <p>Reja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. XX asr oxiriga kelganda dunyoning jug‘rofiy – siyosiy xaritasida o‘zgarishlar. Xalqaro maydondagi mafkuraviy vaziyat. 2. “Ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning ma’naviy-ma’rifiy asoslari” kursining predmeti, obekti va vazifalari. 3. O‘zbeldston Respublikasida diniy qadriyatiarga erkinlik berilishi 4. Shavkat Mirziyoyevning "Ijtimoiy barqarorlikni ta’minalash, muqaddas dinimizning sofligini asrash – davr talabi" mavzusidagi anjumanda so‘zlagan nutqida diniy bag‘rikenglikni asrash masalalarining yoritilishi. 	2
2	<p>2-Mavzu. Ekstremizm va terrorizmning mohiyati va uning jamiyat barqarorligiga tahdidi.</p> <p>Reja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ekstremizm, aqidaparastlik va mutaassiblikning mazmun-mohiyati. 2.Terrorizm tushunchasi va uning asosiy belgilari. Terrorchilik harakatlarining vujudga kelish sabablari va tarixi. 3. Soxta salafiylik harakatining yuzaga kelishi va g‘oyaviy asoslari. 4.Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasidagi nutqida terrorizmga qarshi kurashda xalqaro hamkorlik masalalari. 	4
3	<p>3-Mavzu. Diniy aqidaparastlikning kelib chiqishi va dunyoviy davlatning dinga munosabati</p> <p>Reja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Fundamentalizm, aqidaparastlik tushunchalari. Diniy aqidaparastlik, uning kelib chiqishi va jamiyat taraqqiyotidagi salbiy ta’siri. 2. Dunyo davlatla din va unga munosabat. Vijdon va e’tiqod 	2

	<p>erkinligining huquqiy asoslari. O‘zbekistonda davlat va diniy tashkilotlar o‘rtasidagi o‘zaro munosabatning asosiy tamoyillari.</p> <p>3. Yoshlarnidiniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalashda Shavkat Mirziyoyevning "Ijtimoiy barqarorlikni ta’minlash, muqaddas dinimizning sofligini asrash – davr talabi" mavzusidagi anjumanda so‘zlagan nutqidan kelib chiqadigan ustuvor vazifalar.</p>	
4	<p>4-Mavzu. Missionerlik harakatining kelib chiqishi va hozirgi barqarorlikka xavfi.</p> <p>Reja:</p> <p>1. Missionerlik tushunchasi, mazmuni va mohiyati. 2. Zamonaviy missionerlik uyushmalari. 3. Chet ellik missionerlar va volontyorlarning Markaziy Osiyodagi buzg‘unchilik faoliyati.</p>	2
5	<p>5-Mavzu. Vahhobiyuk harakatining vujudga kelishi, maqsad va vazifalari</p> <p>Reja:</p> <p>1. Vahhobiylar harakati, uning vujudga kelishi omillari 2. Vahhobiylarning 0‘zbekistonda tarqatilishida ichki va tashqi omillar ta’siri 3. 80-yillar oxiri va 90 -yillar boshlarida O‘zbekistonda tashkil etilgan vahhobiylar tashkilotlari va ularning qilmishlari 4. Vahhobiylarning Respublikamizdagi faoliyatining asl maqsadi va vazifalari.</p>	2
6	<p>6-Mavzu. XX asrning ikkinchi yarmida terrorchi tashkilotlarning kuchayishi.</p> <p>Reja.</p> <p>1.G‘arbiy Yevropadagi terrorchi tashkilotlar faoliyati. “Irlandiya Respublika armiyasi” tashkilotining asosiy maqsad-vazifalari. 2.AQSH va Lotin Amerikasidagi terrorchi tashkilotlarning harakat uslublari. 3. Osiyo va Afrika davlatlaridagi terrorchi tashkilotlar faoliyati va ularning insoniyatga yetkazayotgan zararli oqibatlari.</p>	2
7	<p>7-Mavzu. Yaqin Sharqda terrorchi guruhlarning paydo bo‘lish sabablari va kuchayishi.</p> <p>Reja.</p> <p>1.Yaqin Sharqning tabiiy – geografik, energetika, transport-kommunikatsion imkoniyatlari. Rivojlangan mamlakatlarning Yaqin Sharqda strategik manfaatlari. 2.Mintaqada faoliyat yuritayotgan terrorchi tashkilotlar, ularning dunyo hamjamiyatiga yetkazayotgan zararları. 3.“Hizb ut- Tahrir al-Islomiy” ekstremistik tashkilotining</p>	4

	vujudga kelishi va faoliyati. ISHID muammoasi.	
8	<p style="text-align: center;">8-Mavzu. Xalqaro terrorizmning moliyaviy va iqtisodiy manbalari.</p> <p style="text-align: center;">Reja.</p> <p>1.Terror globallashuvini ta'min etuvchi omillar. Xalqaro terrorizmning moliyaviy manbalari.</p> <p>2.Noqonuniy qurol – yarog' savdosi xalqaro terrorizmning muhim moliyaviy manbai.</p> <p>3.Odam savdosiga qarshi kurashda profilaktik tadbirlarning ahamiyati.</p>	2
9	<p style="text-align: center;">9-Mavzu. Jahondagi yetakchi davlatlarning Markaziy Osiyo mintaqasidagi siyosiy va iqtisodiy manfaatlari</p> <p style="text-align: center;">Reja.</p> <p>1. Markaziy Osiyodagi geosiyosiy jarayonlar.</p> <p>2.Yetakchi davlatlarning Markaziy Osiyo mintaqasidagi siyosiy va iqtisodiy manfaatlari. Afg'on muammosi.</p> <p>3.Markaziy Osiyoda barqarorlikni ta'minlashda Sh.Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasidagi nutqidagi ustuvor g'oyalar.</p>	2
10	<p style="text-align: center;">10-Mavzu. Markaziy Osiyodagi barqarorlikka tahdid solayotgan diniy ekstremistik va terroristik tashkilotlar.</p> <p style="text-align: center;">Reja.</p> <p>1.Diniy ekstremizm va terrorizmning Markaziy Osiyo mintaqasida namoyon bo'lishining o'ziga xos xususiyatlari.</p> <p>2.Markaziy Osiyoda faoliyat yuritishga intilayotgan diniy ekstremistik tashkilotlar.</p> <p>3.Yoshlarni buzg'unchi g'oyalardan himoya qilishda ta'lim va nodavlat tashkilotlari hamkorligi masalalari. (Shavkat Mirziyoyevning "Ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, muqaddas dinimizning sofligini asrash – davr talabi" mavzusidagi anjumanda so'zlagan nutqi asosida).</p>	2
11	<p style="text-align: center;">11-Mavzu. O'zbekistonning diniy ekstremizm va terrorizmni oldini olish va unga qarshi kurash borasida olib borayotgan siyosatining mohiyati.</p> <p style="text-align: center;">Reja.</p> <p>1.Terrorizm va ekstrimizmning xavfli ko'lami jahondagi eng xavotirli muammolardan biri ekanligi va uning fojiali oqibatlari.</p> <p>2. O'zbekistonning xalqaro terrorchilikka qarshi kurashda o'z mustahkam pazitsiyasiga egaligi. Terrorizmga qarshi kurash to'g'risidagi qonunlar.</p> <p>3.Terrorchilikka qarshi kurashda O'zbekistonning xalqaro hamjamiyat bilan hamkorligi.</p>	2

	12	12-Mavzu. Diniy ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning xalqaro siyosiy-huquqiy asoslari. Reja. 1.Diniy ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning xalqaro siyosiy-huquqiy asoslari. 2.BMT Bosh Assambliyasi tomonidan «Terrorizmni moliyalashtirishga qarshi kurash to‘g‘risida» gi yangi Konvensiya va uning ahamiyati. 3.Terrorchilikka qarshi kurashda SHHT ning Toshkent sammitining ahamiyati.	2
	13	13-Mavzu. Xalqaro terrorizm va ekstremizmga qarshi ma’rifat bilan kurashishni sifat jihatdan yangi bosqichga ko‘tarish borasidagi vazifalar (Sh.M.Mirziyoyevning BMT 72 sessiyasidagi nutqi asosida) Reja. 1.Xalqaro terrorizm va ekstremizmga qarshi kurash davr taqozosi. Shavkat Mirziyoyevning "Ijtimoiy barqarorlikni ta’minalash, muqaddas dinimizning sofligini asrash – davr talabi" mavzusidagi anjumanda so‘zlagan nutqidagi ustuvor vazifalar. 2 Ma’naviy tahdidlarga qarshi kurashda oila-mahalla-ta’lim-nodavlat tashkilotalri faoliyatini uyg‘unlashtirish masalalari. 3.Xalqaro terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashda jaholatga qarshi kurashishni sifat jihatdan yangi bosqichga ko‘tarish masalalari. Shavkat Mirziyoyevning BMT 72-sessiyasidagi nutqida xalqaro terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashda hamkorlik masalalari.	2
Jami:			30

IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’limning turli xil shakllari mavjud bo‘lib, bunda asosiy e’tibor talabaning berilgan mavzular (amaliy masalalar, topshiriqlar va keys-stadilar)ni mustaqil ravishda, ya’ni auditoriyadan tashqarida bajarishi, o‘qib o‘rganishi va shu yo‘nalish bo‘yicha bilim va ko‘nikmalarini chuqurlashtirishiga qaratiladi. Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik yoki o‘quv qo‘llanmalar bo‘yicha fanlar boblari va mavzularini o‘rganish;
- tarqatma materiallar bo‘yicha ma’ruzalar qismini o‘zlashtirish;
- mustaqil ishlar, keys-stadilar bilan ishslash;
- maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo‘yicha fanlar bo‘limlari yoki mavzulari ustida ishslash;
- fanga oid statistik ma’lumotlarni o‘rganish, ularni tahlil qilish;

	<ul style="list-style-type: none"> - talabaning o‘quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog‘liq bo‘lgan fanlar bo‘limlari yoki mavzularni chuqur o‘rganish; - faol va muammoli o‘qitish usulidan foydalaniladigan o‘quv mashg‘ulotlari
3	<p>V. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diniy ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashda xalqimizning ma’naviy merosining g‘oyaviy va mafkuraviy ahamiyati, terrorizmning mohiyati, kelib chikish sababalari, sof islam dinining ma’naviy merosini, ularni yoshlarni eng insoniy fazilatlar egasi qilib tarbiyalash, insonparvarlik, xalqparvarlik,adolat, halollik kabi olivjanob axloqni targ‘ib etish to‘g‘risida tasavvur va bilimga ega bo‘lishi; • diniy fundamentalizm, ekstremizm va terrorizmning xalqimiz ma’naviyatiga zid ekani, unga qarshi kurashni samarali vositalaridan biri sifatda ma’rifiy tadbirlarni olib borish, islamiy kadriyatlarni targ‘ib kilish zarurligini tushuntirib bera olish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak; • Diniy ekstremizm va terrorizmning mohiyati, vujudga kelishini ijtimoiy-tarixiy va g‘oyaviy ildizlarini tahlil qila olish, inson ongi va qalbi uchun kurash asosiy masalaga aylangan vaqtida tasavvuf ahlining mohiyatni anglashga intilish tajribasini o‘rganish ijtimoiy xayotdagagi ko‘r-ko‘rona taqlid, g‘aflat kabi illatlarga, mutaasiblik, ekstremistik va akidaparastlik g‘oyalariga qarshi kurashda muhim ahamiyatga ega ekanligi, xalqni, millatni ichdan yemirishga yo‘naltirilgan ekstremizm va terrorizm muammolariga alohida e’tibor qaratish zarurligi hamda diniy qadriyatlarga asoslanishining ahamiyatini asoslab berish kabi malakasiga ega bo‘lishi kerak.
4	<p>VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma’ruzalar; – interfaol keys-stadilar; – seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); – guruhlarda ishlash; – taqdimotlarni qilish; – individual loyihibar; – jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihibar.
5	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy nazorat, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.</p> <p>Joriy nazorat. Joriy nazorat semestr davomida seminar mashg‘ulotlariga ajratilgan soatlar (juftlik) dan kelib chiqib umumiy 30 ball bilan baholanadi.</p> <p>Jami seminar mashg‘ulotlari bo‘yicha o‘zlashtirish natijalari 100 ballik tizimda 30 ball bilan baholanadi.</p> <p>Oraliq nazoratlar. Oraliq nazoratlar semestr davomida ma’ruza</p>

mashg‘ulotlari o‘quv soatidan kelib chiqqan holda 1 marta o‘tkaziladi. Oraliq nazorat 100 ballik tizimda 20 ball bilan baholanadi. Oraliq nazorat ishi tarkibida mustaqil ta’lim topshirig‘i kiradi.

Oraliq va joriy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to‘plagan talabalarga yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi.

Yakuniy nazorat

Yakuniy nazorat yozma yoki test shaklida o‘tkaziladi. Talabaning yakuniy nazoratdagi o‘zlashtirishi 100 ballik tizimda 50 ball bilan baholanadi va yakuniy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to‘plagan talabalar fanni o‘zlashtirgan hisoblanadi.

6

Asosiy adabiyotlar:

- 1.Jumaniyozov X.S. , Rasulova A.M. Ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning ma’naviy-ma’rifiy asoslari. O‘kuv qo‘llanma. T.-2019.
- 2.Jumaniyozov X.S. Nigmanova U.B. Globallashuv asoslari. O‘quv qo‘llanma. T.-2020
- 3.Jumaniyozov X.S., Rasulova A.M. Ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashning ma’naviy-ma’rifiy asoslari.T.-2017
- 4.Lafasov. M Ekstremizm, terrorizm tarixi va mohiyati.T:“Turon- Ikbol” (OTMlar uchun o‘quv qo‘llanma), 2013.
- 5.Lafasov M. va boshkalar. Diniy ekstremizm, missionerlik va xalkaro terrorizmga qarshi kurash (metodik qo‘llanma). T: Alisher Navoiy nomidagi O‘zbekiston mnlliyl kutubxonasi nashriyoti. T: 2010.

Qo‘srimcha adabiyotlar:

6. Mirziyoev Sh.M. Milliy tarakkiyat yo‘limizni qatiyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. -Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU,2017.
7. Mirziyoev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. -Toshkeit: “O‘zbekiston” NMIU,2018
8. Karimov I. A. Xavfsizlik va barkaror taraqqiyot yo‘lida.Asarlar, 6-jild. -T.: «Uzbekiston», 1998.
9. O‘zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi. – T.: 2021.
- 10.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida. (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017 y., 6-son, 70-modda)
- 11.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 28.01.2022 yildagi PF-60-son. 2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida.// <https://lex.uz/uz/docs/-5841063>
- 12.Mirziyoev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2021.
- 13.O‘zbekiston Respublikasining «Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to‘g‘risida»gi Qonuni. 2021 yil 5 iyul,O‘RQ-699-son
- 14.O‘zbekiston Respublikasining “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida” Qonuni. (O‘zbekiston Respublikasi qonun xujjatlari to‘plami, 2016 y., 37-son, 426-modda; 2017 y., 24-son, 487-modda; Qonun

	<p>xujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 24.07.2018 y., 03/18/486/1559-son)</p> <p>15.O'zbekiston Respublikasining "Terrorizmga qarshi kurash to'g'risida" Qonuni. (O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Axborotnomasi, 2001 y., 1-2-son, 15-modda; O'zbekiston Respublikasi Qonun xujjatlari to'plami, 2004 y., 25-son, 287-modda)</p> <p>16.O'zbekiston Respublikasining 2018 yil 30 iyuldaggi O'RQ-489-son "Ekstremizmga qarshi kurashish to'g'risida" gi Qonuni.</p> <p>17.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 1 iyuldaggi PF-6255-son "2021 — 2026 yillarga mo'ljallangan ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashish bo'yicha O'zbekiston Respublikasi milliy strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi farmoni.</p>
	Axborot manbalari:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.lex.uz 2. http://www.senat.uz 3. http://www.gov.uz 4. http://www.mtdp.uz 7. http://www.parliament.uz 8. http://www.zionet.uz
7	Fanning ishchi o'quv dasturi Oliy va urta maxsus, kasb-xunar ta'limi yo'naliishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2020 yil 14 avgustdaggi 3 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan fan dasturi asosida tayyorlangan.
8	Fan/modul uchun mas`ul: A.Turayev – Jizzax DPU, "Falsafa, tarbiya va huquq ta'limi" kafedrasi katta o'qituvchisi, siyosiy f.b.f.d (PhD)
9	Taqrizchilar: M.Muhammadsiddiqov – O'zXIA professori, siyosiy fanlari doktori A.Saitqosimov – Jizzax DPU, "Falsafa, tarbiya va huquq ta'limi" kafedrasi professori, falsafa fanlar doktori

